

ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2016

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Διδαγμένο κείμενο

Πλάτωνος Πολιτεία (514a – b)

Μετά ταῦτα δὴ, εἶπον, ἀπέικασον τοιοῦτῳ πάθει τὴν ἡμετέραν φύσιν παιδείας τε πέρι καὶ ἀπαιδευσίας. Ἴδέ γάρ ἀνθρώπους οἷον ἐν καταγείῳ οἰκῆσει σπηλαιώδει, ἀναπεπταμένην πρὸς τὸ φῶς τὴν εἴσοδον ἐχούσῃ μακρὰν παρά πᾶν τὸ σπήλαιον, ἐν ταύτῃ ἐκ παίδων ὄντας ἐν δεσμοῖς καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς ἀγκύνας, ὥστε μένειν τε αὐτοὺς εἷς τε τὸ πρόσθεν μόνον ὄραν, κύκλῳ δέ τας κεφαλὰς ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ ἀδυνάτους περιάγειν, φῶς δέ αὐτοῖς πυρὸς ἄνωθεν καὶ πόρρωθεν καόμενον ὀπισθεν αὐτῶν, μεταξύ δέ τοῦ πυρὸς καὶ τῶν δεσμοτῶν ἐπάνω ὁδόν, παρ' ἣν ἰδέ τειχίον παρακοδομημένον, ὥσπερ τοῖς θαυματοποιῶσι πρὸ τῶν ἀνθρώπων πρόκειται τὰ παραφράγματα, ὑπὲρ ὧν τὰ θαύματα δεικνύουσιν.

Ἡμέτερον δὴ ἔργον, ἦν δ' ἐγώ, τῶν οἰκιστῶν τὰς τε βελτίστας φύσεις ἀναγκάσαι ἀφικέσθαι πρὸς τὸ μᾶθημα ὃ ἐν τῷ πρόσθεν ἔφαμεν εἶναι μέγιστον, ἰδεῖν τε τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀναβῆναι ἐκείνην τὴν ἀνάβασιν, καὶ ἐπειδὴν ἀναβάντες ἰκανῶς ἴδωσι, μὴ ἐπιτρέπειν αὐτοῖς ὃ νῦν ἐπιτρέπεται.

- A1.** Από το παραπάνω κείμενο να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του αποσπάσματος: «Μετά ταῦτα δὴ..... τὰ θαύματα δεικνύουσιν».

Μονάδες 10

- B1.** Ποιο θα πρέπει να είναι το χρέος των οἰκιστῶν;

Μονάδες 15

- B2.** Να σχολιαστούν οι χαρακτηρισμοί που δίνει στο ἀγαθὸ ο Σωκράτης;

Μονάδες 15

- B3.** Ποιες ἀρετὲς «ενσαρκώνει» ἡ ιδεώδης πολιτεία κατὰ τον Πλάτωνα και πὼς ἐξηγεῖται αὐτὴ ἡ «ενσάρκωση»; Πὼς ἐξηγεῖ ο Πλάτων τὴν ἀποψὴ του ὅτι στη δικαιοσύνη ἐμπεριέχονται και οι τρεις ἄλλες ἀρετὲς;

Μονάδες 10

B4. α) ασχολία, κειμήλιο, έγκαυμα, αγέλη, περιουσία, βωμός: Να συνδέσετε τις λέξεις που σας δίνονται με ομόρριζές τους στα κείμενα.

β) δεικνύασιν, φύσεις: Να γράψετε δύο σύνθετα (ουσιαστικά, επίθετα) για καθεμία λέξη.

Μονάδες 10

Γ' Αδίδακτο Κείμενο

Ίσοκράτους, Αρχίδαμος 11-13

Καίτοι λίαν προθύμως οί σύμμαχοι συμβεβουλεύκασι νῦν ὡς χρή Μεσσήνην ἀφέντας ποιήσασθαι τήν εἰρήνην. Οἷς ὑμεῖς δικαίως ἄν ὀργίζοισθε πολύ μᾶλλον ἢ τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἀποστάσιν ἡμῶν. Ἐκεῖνοι μὲν γάρ ἀφέμενοι τῆς ἡμετέρας φιλίας τὰς αὐτῶν πόλεις ἀπώλεσαν, εἰς στάσεις καί σφαγὰς καί πολιτείας πονηράς ἐμβαλόντες, οὗτοι δ' ἡμᾶς ἤκουσι κακῶς ποιήσοντες· τήν γάρ δόξαν, ἣν ἡμῖν οἱ πρόγονοι μετά πολλῶν κινδύνων ἐν ἑπτακτοσίοις ἔτεσι κτησάμενοι κατέλιπον, ταύτην ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πείθουσιν ἡμᾶς ἀποβαλεῖν, ἧς οὐτ' ἀπρεπεστέραν τῇ Λακεδαιμόνι συμφοράν οὔτε δεινοτέραν οὐδέποτ' ἄν εὐρεῖν ἠδυνήθησαν. Εἰς τοῦτο δ' ἤκουσι πλεονεξίας καί τοσαύτην ἡμῶν κατεγνώκασι ἀνανδρίαν, ὥστε πολλάκις ἡμᾶς ἀξιώσαντες ὑπέρ τῆς αὐτῶν πολεμεῖν, ὑπέρ Μεσσηνίας οὐκ οἴονται δεῖν κινδυνεύειν, ἀλλ' ἔν' αὐτοῖς τήν σφετέραν αὐτῶν ἀσφαλῶς καρπῶνται, πειρῶνται διδάσκειν ἡμᾶς ὡς χρή τοῖς ἐχθροῖς τῆς ἡμετέρας παραχωρῆσαι.

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του κειμένου.

Μονάδες 20

Γ2. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις:

ἀφέντας: το β' ενικό Προστακτικής Ενεστώτα στην Ενεργητική Φωνή

ἀπώλεσαν: το γ' ενικό Ευκτικής Ενεστώτα στην Ενεργητική Φωνή

ἐμβαλόντες: το απαρέμφατο Αορίστου Β' στην Ενεργητική Φωνή

προθύμως: τα παραθετικά του επιρρήματος

ἔτεσι: την ονομαστική πληθυντικού

διδάσκειν: το γ' πληθυντικό Οριστικής Μέλλοντα

πείθουσιν: το γ' πληθυντικό Προστακτικής Αορίστου Β' στην Ενεργητική Φωνή

ήδυνήθησαν: τον α' ενικό Προστακτικής Αορίστου Β' στην Ενεργητική Φωνή
εύρειν: το β' ενικό Προστακτικής Αορίστου Β' στην Ενεργητική Φωνή
πολλῶν: την αιτιατική ενικού αρσενικό γένος

Μονάδες 10

Γ3α. Να αναγνωριστούν συντακτικώς οι υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 6

Γ3β. Να χαρακτηριστεί συντακτικώς η δευτερεύουσα πρόταση:

“ ἴν' αὐτοὶ τὴν σφετέραν αὐτῶν ἀσφαλῶς καρπῶνται”.

Μονάδες 4

Καλά Αποτελέσματα!

Γιώργος Σαριδάκης
Φιλολόγος